

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»**

Підсумкова LX науково-практична конференція

**«ЗДОБУТКИ КЛІНІЧНОЇ ТА
ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ МЕДИЦИНИ»**
(присвячена 60-річчю ТДМУ)

14 червня 2017 року

Тернопіль
ТДМУ
«Укрмедкнига»
2017

Відповідальний за випуск: проф. І. М. Кліщ, доц. О. О. Шевчук

«Здобутки клінічної та експериментальної медицини» : матеріали підсумкової науково-практичної конференції, присвяченої 60-річчю ТДМУ (Тернопіль, 14 черв. 2017 р.) / Терноп. держ. мед. ун-т ім. І. Я. Горбачевського. – Тернопіль : ТДМУ, 2017. – 466 с.

ЕЛЕКТРОННО-МІКРОСКОПІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКОРОТЛИВИХ КАРДІОМІОЦИТІВ У НОРМІ В ЩУРІВ

Шепітько В.І., Донець І.М.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

Дослідження морфологічної будови кардіоміоцитів має не лише теоретичне, а й практичне значення, бо саме знання морфологічних особливостей їх і дозволяє вірно трактувати дані гістологічного обстеження та являється важливим напрямком у сучасній морфології.

Метою роботи було вивчення морфологічних особливостей кардіоміоцитів в нормі у щурів. Дослідження проведено на 10 щурах лінії «Вістар».

Скоротливі кардіоміоцити утворюють основну частину міокарда. Вони містять 1-2 ядра в центральній частині клітини, а міофібрили розташовані по периферії. Місця з'єднання кардіоміоцитів називаються інтернейронові диски, в них виявляються щілинні з'єднання нексуси і десмосоми. Форма клітин в шлуночках — циліндрична, в передсердях — часто у вигляді відростків.

Кардіоміоцити покриті сарколемою, що складається з плазмолеми і базальної мембрани, в яку вплітаються тонкі колагенові та еластичні волокна, що утворюють «зовнішній скелет» кардіоміоцитів — ендомізій. Базальна мембрана кардіоміоцитів містить велику кількість глікопротеїнів, здатних зв'язувати іони кальцію і брати участь у їх перерозподілі в циклі скорочення.

Кардіоміоцити шлуночків значно інтенсивніше пронизані каналцями Т-системи, ніж соматичні м'язові волокна. Канальці L-системи (латеральні розширення саркоплазматичного ретикулу) і Т-системи утворюють діади (1 каналець L-системи та 1 каналець Т-системи), рідше тріади (2 канальці L-системи, 1 каналець Т-системи). У центральній частині міоцита розташоване 1-2 великих ядра овальної або подовженої форми. Між міофібрилами розташовуються численні мітохондрії і трубочки саркоплазматичного ретикулу.

На відміну від шлуночкових кардіоміоцитів передсердні міоцити частіше мають відросчасту форму і менші розміри. В міоцитах передсердь менше мітохондрій, міофібрил, слабо розвинена Т-система

каналців. У цих передсердних міоцитах, де не має Т-системи, на периферії клітин, під сарколемою, розташовуються численні піноцитозні бульбашки, вони є функціональними аналогами Т-каналців.

Між кардіоміоцитами знаходиться інтерстиціальна сполучна тканина містить велику кількість кровоносних і лімфатичних капілярів. Кожен міоцит контактує з 2-3 капілярами.

Таким, чином кардіоміоцити, забезпечують ритмічне координоване скорочення різних відділів серця.

Перспективи подальших досліджень. В подальшому планується вивчати морфологічні зміни кардіоміоцитів при введенні кріоконсервованої плаценти.

УДК: 616-099:577.175.5-06:612.12-008.1-085.357]-092.9

ВПЛИВ МЕЛАТОНІНУ НА ХОЛІНЕРГІЧНУ РЕГУЛЯЦІЮ СЕРЦЯ ЗА УМОВ АДРЕНАЛІНОВОГО ПОШКОДЖЕННЯ ТВАРИН РІЗНОЇ СТАТІ

Шкумбатюк О.В., Гевик З.С.

ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І. Я. Горбачевського МОЗ України»

Пошуки ефективних препаратів для корекції перебігу некротичного процесу в міокарді і профілактики важких ускладнень сприяло більш активному вивченню ефектів мелатоніну. Постійно збільшується число доказів позитивного впливу мелатоніну на перебіг серцево-судинних захворювань. Превалювання у тварин жіночої статі холінергічних механізмів в комплексі пристосування серця до розвитку гормонального дисбалансу сприяє кращому виживанню, меншому структурному пошкодженню міокарда шлуночків. Здатність мелатоніну впливати на ці механізми теж активно вивчається. Але на сьогоднішній день відсутні дані про гендерний аспект цієї проблеми.

Метою нашого дослідження стало вивчити статеві відмінності впливу мелатоніну на чутливість міокардіальних холінорецепторів при відтворенні некротичного процесу в серці.

<i>Шепітько В.І., Донець І.М.</i> ЕЛЕКТРОННО-МІКРОСКОПІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА СКОРОТЛИВИХ КАРДІОМІОЦИТІВ У НОРМІ В ЩУРІВ	381
<i>Шкумбатюк О.В., Гевик З.С.</i> ВПЛИВ МЕЛАТОНІНУ НА ХОЛІНЕРГІЧНУ РЕГУЛЯЦІЮ СЕРЦЯ ЗА УМОВ АДРЕНАЛІНОВОГО ПОШКОДЖЕННЯ ТВАРИН РІЗНОЇ СТАТІ	382
<i>Юрик І. І., Боднар Л. П., Юрик Я. І., Орел М.А.</i> ЗМІНИ ТОВЩИН ІНТИМИ МАГІСТРАЛЬНИХ АРТЕРІЙ ЗАДНІХ КІНЦІВОК ЩУРІВ РЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ГІПЕРУРИКЕМІЇ ТА ГІПЕРХОЛЕСТЕРОЛЕМІЇ	384
<i>Юрик І.І., Боднар Я.Я., Юрик Я.І., Орел Ю.М.</i> СТРУКТУРНО-ПРОСТОРОВА ПЕРЕБУДОВА АРТЕРІЙ ЗАДНІХ КІНЦІВОК ЩУРІВ ДОРЕПРОДУКТИВНОГО ВІКУ ЗА УМОВ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ГІПЕРУРИКЕМІЇ ТА ГІПЕРХОЛЕСТЕРОЛЕМІЇ.....	385
<i>Юсупова А.Ф., Гусак Є.В., Корнієнко В.В., Солодовник О.В.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ КОРОЗІЙНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ МАГНІЄВИХ СПЛАВІВ IN-VITRO З ВИКОРИСТАННЯМ SBF	387

Секція 6. «НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС, ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У МЕДИЦИНІ, ОГЛЯДОВІ ТА АНАЛІТИЧНІ РОБОТИ»

<i>Артеменко Л.П., Чмельова Л.Д.</i> ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ ЯКОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ.....	388
<i>Бачинський П.П., Шевченко Т.М.</i> СУЧАСНЕ КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СИСТЕМИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ПРИ ЇЇ РЕФОРМУВАННІ В УКРАЇНІ ТА ШЛЯХИ ЙОГО ПОЛІПШЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	391
<i>Волкова Н.М., Толокова Т.І.</i> СТАН СФОРМОВАНOSTІ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК В ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ ПЕРШОГО КУРСУ МЕДИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ	398
<i>Гнатенко Т.С.</i> СКЛАДОВІ ПРОЦЕСУ ПЕДАГОГІЧНОЇ ФАСИЛІТАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ФАРМАКОЛОГІЇ	399
<i>Головаха М.Л., Шишка І.В., Кудієвський А.В., Кислиця Є.В., Самохвалова Н.В.</i> ВПЛИВ АТМОСФЕРНИХ ВИКИДІВ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ ЗАПОРІЖЖА НА ЗАХВОРЮВАНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ, ШКІДЛИВИ ФАКТОРИ ВПЛИВУ ТА ЗАХОДИ ПО БОРОТБІ З НИМИ.....	402
<i>Губарь А.О., Бачурін Г.В., Бачурін В.І., Довбиш М.А.</i> ОПТИМІЗАЦІЯ СПРИЙНЯТТЯ МАТЕРІАЛУ У НАВЧАННІ СТУДЕНТІВ МЕДИЧНИХ ВНЗ	404